

STANCU EMILIAN

- Facultatea de Drept, Universitatea București, 1969;
- doctor în drept, Facultatea de Drept, Universitatea București, cu teza „*Omuciderea cu intenție, probleme de drept penal și de criminalistică*”;
- cursant al Centrului de Studii a Relațiilor Internaționale și Strategice, Universitatea Liberă din Bruxelles, 1993;
- cursant al Asociației Europene a Colegiilor de Poliție, Paris și Lyon, 1999.

■ Activitate profesională:

- profesor universitar din 1994;
- rector al Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, București, 1997-2000;
- președintele Comisiei de științe juridice și administrative a CNEAA, 2000 - prezent;
- președintele Comisiei științifice a Revistei „Criminalistica”;
- președintele Asociației Criminaliștilor din România, 2001 - prezent.

■ Activitate didactică:

- profesor universitar doctor – Facultatea de Drept, Universitatea „Nicolae Titulescu”, București, titular curs „Criminalistică”;
- profesor universitar doctor – Facultatea de Drept, Universitatea din București, titular curs „Criminalistică”;

■ Principalele lucrări, articole și studii publicate:

- Autor a peste 20 de lucrări (în calitate de unic autor sau în colaborare), dintre care amintim:
  - *Introducere în Criminologia generală*, curs universitar, Editura CARRO, București, 1994;
  - *Criminalistică*, monografie, Editura Actami, București, 1995;
  - *Drept procesual penal*, Editura Augusta, Timișoara, 1999;
  - *Tratat de Criminalistică*, Editura Actami, București, 2000.
- De asemenea, autor a peste 40 de articole de specialitate (publicate în țară și străinătate) și 30 de comunicări științifice.

MANEA TEODOR

■ Studii:

Facultatea de Drept a Universității din București, absolvită în anul 2008; Institutul Național al Magistraturii, absolvit în anul 2010; doctor în drept al Universității București din anul 2016

■ Activitate profesională:

- procuror la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Secția judiciar-penală

■ Activitate didactică:

- asistent universitar, Facultatea de Drept a Universității „Titu Maiorescu”, București

■ Publicații:

- Cărți: *Drept penal substanțial. Aspecte recente din practica judecătorilor bucureștene*, Editura Universul Juridic, București, 2011; *Codul penal, Comentariu pe articole*, Editura C.H. Beck, București, 2014, coautor; *Acordul de recunoaștere a vinovăției*, Editura Universul Juridic, București, 2015, coautor; *Infrațiunile electorale, Jurisprudență rezumată și comentată*, Editura C.H. Beck, București, 2015, coautor, și
- alte articole și studii de specialitate, printre care: *Violarea confidențialității votului în Noul Cod penal, cu referire la reglementările actuale*, în *Curierul Judiciar* nr. 4/2013; *Infrațiunea de împiedicare a exercitării drepturilor electorale în legislația actuală și viitoare*, în *Curierul Judiciar* nr. 12/2012; *Aplicabilitatea deciziilor pronunțate de Instanța supremă în recurs în interesul legii în materia infrațiunilor contra persoanei în contextul normelor noului Cod penal*, în *Revista română de jurisprudență* nr. 4/2013, coautor; *Infrațiunea de viol într-o nouă formulare*, în *Revista de Drept Penal* nr. 2/2012.

Emilian STANCU

Teodor MANEA

CRIMINALISTICĂ

Caiet de seminar

Universul Juridic

București

- 2016 -

Cuprins

CAPITOLUL I. ASPECTE INTRODUCTIVE.....	5
1. Cunoștințe esențiale.....	5
2. Legislație relevantă.....	7
3. Întrebări și exerciții	12
A. Întrebări	12
B. Spețe.....	12
CAPITOLUL II. CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI	23
1. Noțiuni esențiale.....	23
2. Cadru legal	25
3. Întrebări și exerciții	26
A. Întrebări	26
B. Spețe.....	26
C. Grile.....	29
CAPITOLUL III. ELEMENTE PRIVIND PROCEDURA DE EFECTUARE A CONSTATĂRII TEHNICO-ȘTIINȚIFICE ȘI A EXPERTIZEI CRIMINALISTICE	35
1. Cunoștințe esențiale.....	35
2. Cadru legal	38
3. Întrebări și exerciții	55
A. Întrebări	55
B. Spețe.....	55
C. Grile.....	59
CAPITOLUL IV	66
FOTOGRAFIA JUDICIARĂ	66
1. Cunoștințe esențiale.....	66
2. Cadru legal	68
3. Întrebări și exerciții	71
A. Întrebări	71
B. Spețe.....	72
C. Grile.....	73

CAPITOLUL V. IDENTIFICAREA DACTILOSCOPICĂ.	
TEHNICI DE CERCETARE A URMELOR PAPILARE.....	78
1. Cunoștințe esențiale.....	78
2. Întrebări și exerciții	81
A. Întrebări	81
B. Spețe.....	82
C. Grile.....	83
CAPITOLUL VI. CERCETAREA URMELOR BIOLOGICE,	
PROFILUL ADN.....	88
1. Cunoștințe esențiale.....	88
2. Cadru legal	92
3. Întrebări și exerciții	95
A. Întrebări	95
B. Spețe.....	95
C. Grile.....	99
CAPITOLUL VII. TEHNICI DE IDENTIFICARE A	
PERSOANELOR DUPĂ SEMNALMENTELE	
EXTERIOARE.....	104
1. Cunoștințe esențiale.....	104
2. Cadru legal	106
3. Întrebări și exerciții	120
A. Întrebări	120
B. Grile.....	120
CAPITOLUL VIII. ELEMENTE DE BALISTICĂ	
JUDICIARĂ	124
1. Cunoștințe esențiale.....	124
2. Întrebări și exerciții	128
A. Întrebări	128
B. Grile.....	128
CAPITOLUL IX. CERCETAREA FALSULUI ÎN	
ÎNSCRISURI, A SCRISULUI DE MÂNĂ ȘI A ALTOR	
CATEGORII DE FALSURI	133

1. Cunoștințe esențiale.....	133
3. Întrebări și exerciții	138
A. Întrebări	138
B. Spețe.....	138
C. Grile.....	140
CAPITOLUL X. CADRUL TACTIC AL ORGANIZĂRII	
ANCHETEI PENALE	143
1. Cunoștințe esențiale.....	143
A. Întrebări	144
B. Spețe.....	145
C. Grile.....	148
CAPITOLUL XI. TACTICA ASCULTĂRII. REALIZAREA	
TESTĂRII POLIGRAF	150
1. Cunoștințe esențiale.....	150
2. Cadru legal	153
3. Întrebări și exerciții	169
A. Întrebări	169
B. Spețe.....	169
C. Grile.....	175
CAPITOLUL XII. PERCHEZIȚIA ȘI RIDICAREA DE OBI-	
ECTE ȘI ÎNSCRISURI	
1. Cunoștințe esențiale.....	181
2. Cadru legislativ	183
A. Întrebări	197
B. Grile.....	198
CAPITOLUL XIII. CONFRUNTAREA, RECONSTITUIREA	
ȘI PREZENTAREA PENTRU RECUNOAȘTERE.....	
1. Cunoștințe fundamentale	203
2. Cadru legislativ	206
3. Întrebări și exerciții	211
A. Întrebări	211
B. Grile.....	211

BIBLIOGRAFIE.....	214
I. Tratatе, monografii.....	214
II. Jurisprudență.....	214
III. Alte Surse.....	215
RĂSPUNSURI GRILE.....	216

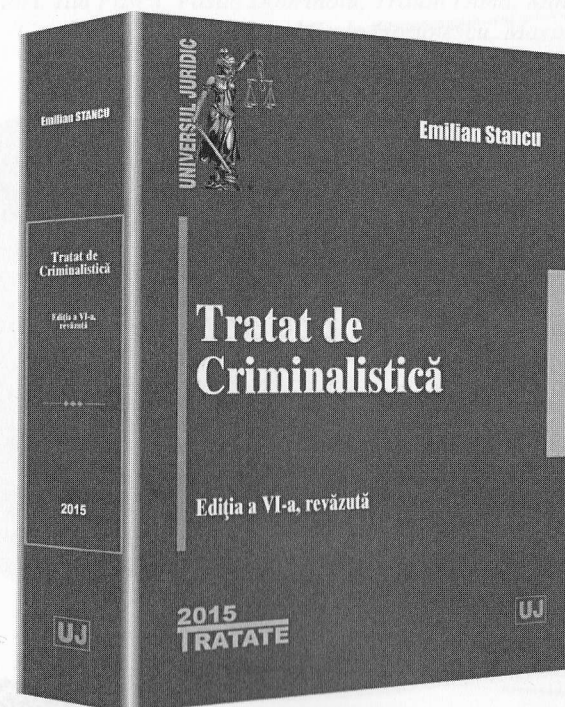

Editura Universul Juridic

Tratat de criminalistică

Ediția a VI-a, revăzută

Autor Emilian Stancu

Format: Academic
Nr. pagini: 848

Preț:
99 lei

Până la
-20%

Scanează
codul!

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2016, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STANCU, EMILIAN

Criminalistică : caiet de seminar / Emilian Stancu, Teodor

Manea. - București : Universul Juridic, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-673-928-3

I. Manea, Teodor

343.9(075.8)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

CAPITOLUL I

ASPECTE INTRODUCTIVE. ROLUL CRIMINALISTICII ÎN PROCEDURA JUDICIARĂ. RAPORTUL CRIMINALISTICĂ – DREPT PROCESUAL PENAL – DREPT PENAL SUBSTANȚIAL. ELEMENTE GENERALE PRIVIND PROBELE ÎN PROCESUL PENAL

1. Cunoștințe esențiale

Criminalistica este o știință judiciară, cu caracter autonom și unitar, care însumează un ansamblu de cunoștințe despre metodele, mijloacele tehnice și procedeele tactice, destinate descoperirii, cercetării infracțiunilor, identificării persoanelor implicate în săvârșirea lor și prevenirii faptelor antisociale.

Principiul potrivit căruia nu există faptă fără urme. Toate faptele ilicite ale omului, ca, de altfel, orice activitate a sa, produc transformări sau modificări care se obiectivează, din punct de vedere criminalistic, în urme ale infracțiunii.

În primul rând, prin **urmă a infracțiunii**, trebuie să se înțeleagă orice modificare materială intervenită în condițiile săvârșirii unei fapte prevăzute de legea penală. Între fapta autorului și modificarea intervenită este necesar să existe un *raport causal* caracterizat prin aceleași criterii ca raportul causal prezent în structura laturii obiective a infracțiunii.

În al doilea rând, noțiunea de *urmă* trebuie privită într-un sens foarte larg, întrucât prin urmă nu se înțelege numai urma formată prin contactul direct a două corpuri (urmele de mâini, de picioare, de dinți, de buze, de pneuri, ale instrumentelor de spargere etc.), ci și urme de resturi materiale, urme biologice, reziduuri ale tragerii cu arma de foc, micourme diverse etc.

Principiul identității. În centrul investigațiilor criminalistice care concură direct la aflarea adevărului în procesul penal se află identi-

ficarea persoanelor, a obiectelor sau a fenomenelor aflate în legătură directă, causală, cu faptele incriminate de legea penală.

Principiul operativității în efectuarea investigației penale.

Acest principiu este caracteristic întregii activități consacrate rezolvării cauzelor penale, el servind scopului procesului penal, mai ales în direcția constatării la timp și în mod complet a faptelor prevăzute de legea penală, precum și la identificarea infractorilor. Pe bună dreptate, în literatura juridică de specialitate, s-a subliniat că rapiditatea are consecințe directe asupra administrării unor probe de calitate, în sensul că „o dată cu trecerea timpului se șterg urmele din amintirea oamenilor și de pe obiect, dispar oamenii și obiectele”.

Sunt **indicii temeinice** atunci când din datele existente în cauză rezultă presupunerea rezonabilă că persoana față de care se efectuează acte premergătoare sau acte de urmărire penală a săvârșit fapta (art. 68¹ C. pr. pen. anterior).

Reprezintă **indiciu** – orice elemente rezultate fie din stări materiale, fie din împrejurări sau situațiuni nematerializate, dacă sunt de natură a pune în lumină adevărul, constituiesc indicii și pot fi folosite de judecători în formarea convingerii lor [art. 184 alin. (1) C. pr. pen. 1936].

Constituie **probă** orice element de fapt care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal [art. 97 alin. (1) C. pr. pen. și art. 63 C. pr. pen. anterior].

Mijloacele de probă – metodele legale prin care se fixează elementele de fapt ce constituie probe.

Procedul probatoriu este modalitatea legală de obținere a mijlocului de probă [art. 97 alin. (3) C. pr. pen.].

Tehnica criminalistică. Tehnica criminalistică este destinată asigurării mijloacelor și metodelor științifice necesare descoperirii, fixării,

interpretării și examinării, în condiții de laborator, a urmelor infracțiunii, a mijloacelor materiale de probă, în scopul identificării făptuitorilor, a victimelor, a armelor, instrumentelor etc., folosite ori produse ale actului ilicit.

Tactica criminalistică. Tactica criminalistică este un domeniu care înglobează un ansamblu de procedee și de reguli specifice, destinate efectuării unor acte de procedură sau activități procedurale, plecându-se din chiar momentul cercetării la fața locului.

Metodologia criminalistică. Investigarea fiecărui fapt penal presupune urmarea unei anumite conduite de către organele judiciare, destinate descoperirii și administrării probelor necesare dovedirii existenței sau inexistenței elementelor constitutive ale infracțiunii.

2. Legislație relevantă

1. Codul de procedură penală: Titlul IV (Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii), Capitolul I (Reguli generale), art. 97-103

Art. 97 – Proba și mijloacele de probă

(1) Constituie probă orice element de fapt care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal.

(2) Proba se obține în procesul penal prin următoarele mijloace:

- a) declarațiile suspectului sau ale inculpatului;
- b) declarațiile persoanei vătămate;
- c) declarațiile părții civile sau ale părții responsabile civilmente;
- d) declarațiile martorilor;
- e) înscrisuri, rapoarte de expertiză sau constatare, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă;
- f) orice alt mijloc de probă care nu este interzis prin lege.

(3) Procedul probatoriu este modalitatea legală de obținere a mijlocului de probă.

Art. 98 – Obiectul probațiunii

Constituie obiect al probei:

- a) existența infracțiunii și săvârșirea ei de către inculpat;
- b) faptele privitoare la răspunderea civilă, atunci când există parte civilă;
- c) faptele și împrejurările de fapt de care depinde aplicarea legii;
- d) orice împrejurare necesară pentru justa soluționare a cauzei.

Art. 99 – Sarcina probei

(1) În acțiunea penală sarcina probei aparține în principal procurorului, iar în acțiunea civilă, părții civile ori, după caz, procurorului care exercită acțiunea civilă în cazul în care persoana vătămată este lipsită de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă.

(2) Suspectul sau inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție, nefiind obligat să își dovedească nevinovăția, și are dreptul de a nu contribui la propria acuzare.

(3) În procesul penal, persoana vătămată, suspectul și părțile au dreptul de a propune organelor judiciare administrarea de probe.

Art. 100 – Administrarea probelor

(1) În cursul urmăririi penale, organul de urmărire penală strânge și administrează probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau a inculpatului, din oficiu ori la cerere.

(2) În cursul judecății, instanța administrează probe la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților și, în mod subsidiar, din oficiu, atunci când consideră necesar pentru formarea convingerii sale.

(3) Cererea privitoare la administrarea unor probe formulată în cursul urmăririi penale sau în cursul judecății se admite ori se respinge, motivat, de către organele judiciare.

(4) Organele judiciare pot respinge o cerere privitoare la administrarea unor probe atunci când:

- a) proba nu este relevantă în raport cu obiectul probațiunii din cauză;
- b) se apreciază că pentru dovedirea elementului de fapt care constituie obiectul probei au fost administrate suficiente mijloace de probă;

- c) proba nu este necesară, întrucât faptul este notoriu;
- d) proba este imposibil de obținut;
- e) cererea a fost formulată de o persoană neîndreptățită;
- f) administrarea probei este contrară legii.

Art. 101 – Principiul loialității administrării probelor

(1) Este oprit a se întrebuița violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere, precum și promisiuni sau îndemnuri în scopul de a se obține probe.

(2) Nu pot fi folosite metode sau tehnici de ascultare care afectează capacitatea persoanei de a-și aminti și de a relata în mod conștient și voluntar faptele care constituie obiectul probei. Interdicția se aplică chiar dacă persoana ascultată își dă consimțământul la utilizarea unei asemenea metode sau tehnici de ascultare.

(3) Este interzis organelor judiciare penale sau altor persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe.

Art. 102 – Excluderea probelor obținute în mod nelegal

(1) Probele obținute prin tortură, precum și probele derivate din acestea nu pot fi folosite în cadrul procesului penal.

(2) Probele obținute în mod nelegal nu pot fi folosite în procesul penal.

(3) Nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrată determină excluderea probei.

(4) Probele derivate se exclud dacă au fost obținute în mod direct din probele obținute în mod nelegal și nu puteau fi obținute în alt mod.

Art. 103 – Aprecierea probelor

(1) Probele nu au o valoare dinainte stabilită prin lege și sunt supuse liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză.

(2) În luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului instanța hotărăște motivat, cu trimitere la toate probele evaluate. Condamnarea se dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.